

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis secundâ
mensis Januarii, M. DCC. XXXVIII.

M. JACOBO-ANTONIO MILLET,
DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An rarè Peripneumonia vomitorum?

GENERALIS artifice, antiquioribus medicis, morborum
divisio, in acutos & chronicos. Hi tardiùs gradientes lento
recedunt pede, vel corpus paulatim absorbunt; illi præcipiti
insultu adorientes, mora longioris nescii, citò enecant, vel
prosperè finiuntur. Acutorum assidua comes inflammatio,
quæ chronicos etiam sæpè, vel antecedit, vel subsequi-
tur. Paucos ergo, absque inflammatione, interimi constat, nisi violentâ
morte raptos, eâque ferro, vel casu æquè celeri accitâ. Passim ab Hip-
pocrate φλεγμῶν nuncupata est, quo tamen nomine, tumores aliquos, in-
flammationis participes, quidam intelligi voluêre. Omnibus autem pro-
missuè φλέγων audit inflammatio quælibet. Consistit ea in sanguinis ru-
bri, intra minores arteriarum ramos, vel tenuissima eorum capillamenta,

A

ingurgitati, copiâ, quam comitatur valida cordis arteriarumque pulsatio, partis affectu durities, tumor plûs minûsve rubens, cum doloris ardorisque sensu manifesto. Oritur vel à solidis inflammatio, vel à fluidis aliquo vitio laborantibus. A solidis, si arteriæ lympham aut sanguinem vehentes, suis in finibus, quâvis de causâ (irritanti puta medicamine, frigore, puncturâ, vel similibus) arctentur. A fluidis vero ducit originem, cum relentescentis sanguinis tardatur circuitus: quod vitii genus præsertim accidit errore in victu, undè vel *plethora*, vel *cacoehymia*. Hoc pacto, fibra sanguinea fibræ, globus globo, agglutinatur. Fit itaque molecula prætereundi canaliculi *diametro* crassior, primum obstructionis fundamentum. Strictis pariter vasorum extremis, præterfluxu sanguini obstititur. Ex utrâque ergo causâ, par effectus. Sive etenim à fluidis ortum ducat inflammatio, sive à solidis, sanguinem tunc in vasculis hæreere constat. Facto autem alicubi obice, per sanguinis morantem particulam, subsequentes similiter morari necessum est. Illæ dum ad obstructum locum tendunt, non minus à corde capiunt motûs momentum, quàm si ulterius pelli debuissent. Intercluso igitur itinere, fortius oppositum in repagulum aguntur, quod si superare non possint, magis ac magis hæc in parte cumulantur. At nisi in ramos laterales diverterint, ab arteriâ renitente repercutiuntur versus cor, cui sic additur stimulus, quo frequentiores potentioresque tum *συσσώλῃς*, tum *διασώλῃς* motum exerceat. Propterea, obstructo in canali, motu reciproquo fluctuans, hinc indeque, agitur sanguis, violentèrque teritur, imprimis circa partem affectam. Non aliunde repetas, aucto motu, calorem insuetum: non aliunde dolorem, molestè diductis nervosis extremorum vasorum staminibus, per fortius irumpentem rarefactumque sanguinem. Is dolor acutus sentitur pulsansque, si ramis in minoribus, sedem jam fixerit malum: obtusus verò cumque aliquo torporis sensu, si minutissima solùm teneat vasorum capillamenta. Talibus orsa initis inflammatio, nisi victrici cordis potentiâ superata fuerit, majus capiet incrementum. Moleculis enim sanguineis, primum in viâ hærentibus, novæ subsequentes, ingeminatis cordis ictibus, altius imprimuntur. Non tamen ibi definit impetus, Ea namque cordis arteriarumque sanguinearum vis est, ut sanguis trudatur etiam in *lymphaticas*, metas priorum propagines. Eoque tunc peiorem naturam morbus induit, quò rutilus videlicet sanguis, in partes soli priùs lymphæ pervias irruat. Adultâ jam inflammatione, qui, ipsâ incunte, tritu jugi verberatus fuerat, sanguis, ab eadem nunc causâ, sed diutiùs continuante, arefactus cogitur atque comprimitur. Partes ejus sic compinguntur in invicem, ut coeant quæ sunt magis homogeneæ. Hâc lege, sanguinis, è venâ extracti, fibrosa pars in patellâ supernata: pars interim rubra, coaguli ponderosi, nigricantis, speciem æmulans, vasis fundum perit. Nec dictis refragatur experientia. Talis enim sanguis, provectâ jam inflammatione, observatur, sed imprimis, cum partis inflammatæ vascula, in venas à se productas, exonerantur. Quadruplicem tandem habet exitum inflammatio. Eam excipiunt suppuratio, *Sphacelus*, *Scirrhus*, aut resolutio. Suppuratio, ubi, corrupto humore, rosâ vascula continuo pure manant. *Scirrhus*, cum, materiâ inspissatâ, obturati tubuli indurantur. *Sphacelus*, cum sanguinis, præter modum ad partem protrusi, cursus omninò intercipitur. Resolutio tandem accidit, si, liberatis inflammatâ in parte canaliculis, moderatius verò san-

3
guinem pellentibus reliqui corporis vasis, materia loco cedat, quod multatiam potest contingere. Nam, per insensiles partium meatus, sufficienter tenuata clavi exhalatur, vel pellitur in venas, vel in vicinas liberèque patentes arterias derivatur. Quartus hic optabilior est inflammationis finis, cui obtinendo totus inesse debet medicus. Hunc autem rarò se consequitur speret medicaminibus, quæ sanguinem, jam præter modum calentem, iterum calefaciant, & cordis arteriarumque motum ulterius intendant. Ex his recenseri possunt vomitoria.

I I.

PURGANTIA inter medicamenta, pauca admodum, absque commotione, aut irritatione, tum intestina, tum ventriculū vacuant. Si qua ea sunt, lubricantium veriùs nomine, quàm purgantium, donanda. Serum lactis, sale blando lymphâ animali quàm plurimâ suspenso, ardentem intestinorum temperando, efficit, ut mollitæ ipsorum fibræ officio fungantur alacrius. Oleosa, easdem ungendo, faciem, crassioribus solidum excrementis, parant exitum. His dentis (ut & minorantibus, per paucisque aliis paulò majoris *energia*, qualia sunt *Scilla* & *Rhabarbarum*) cætera salibus constant acribus, oleo autgummi, aut resinæ admistis, talique principiorum temperatione actionem edunt. *Δρυσίνα*, veteribus nuncupata sunt, quo nomine, ea maximis viribus pollere, sed corpori insensilis, datur intelligendum. Nulla enim ex iis, largiore dose, exhiberi possunt, quin summum indè immineat vitæ discrimen. Alia per superiora ducunt, alia per inferiora; nec dissimili forsitàn agunt artificio, nisi quòd promittis agant vomitoria, quàm in intestina lapsa fuerint. Multum interim refert in praxi, utra usurpentur, purgantiane per inferiora, an vomitoria. Tutius minoriq; negotio movent, quæ per inferiora purgant. Horum nempe præcipua vis in ductum *intestinales* agit. Is, si conferatur cum ventriculo, & minus sensibilis observabitur & minus *contractilis*. Ad hæc decuplo ampliorem, & ultra, medicamento superficiem præbet, cujus vis, per canalis longitudinem, dispersa, non mediocriter minuitur. At verò vomitoria, arctiori claustrò coacta, fortiter læssunt ventriculū exquistiùs sentientem. Ipsum ad contractionem proritare non valent, quin vermicularem, eumque à superioribus ad inferiora tendentem, motum, summo animalis œconomix damno, in contrarium mutant. Aliundè etiam ex ipsorum effectu plùs imminet periculi. Ventriculus, ut cum multis partibus consensum habet, ita multas, si fuerit læsus, in consensum trahit. Nervos accipit hoc viscus à duobus octavi paris funiculis, qui quidem, antequàm ibi distribuantur, *laryngi*, *œsophago*, plurimis linguæ musculis, plexui pulmoneo & aortæ filamenta suppeditant. Quæ rursum, multis in locis, uniuntur cum nervo *intercostali*, per omnia ferè pectoris abdominalisque viscera, disperso. Posito hoc continuitatis jure, si vellicetur ventriculus, omnes, quibuscum consensit, partes similiter affici necessum est. Sed præ cæteris contractionem crebram patitur diaphragma, undè non parùm respirationi officitur. Cæteri musculi huic operi famulantes præter modum corrugantur. Ipse molestè comprimitur extenditurque pulmo. Pectus totum laborat durisque succussibus labefactatur. Eadem etiam, in abdominis musculis, non contingere non possunt, propter maximam eorum, cum respirationis musculis, officii affinitatem. Nec, dictis in partibus, finitur vomitorii effectus. Imò quandoque ad extremos usque artus sic pro-

pagatur, ut labia intremiscant, pedum manuumque muscoli convellantur. Quinetiam vomitorii partes, ac præsertim *stibiati*, in vasa, paulò post, per vias nutritias, recipiuntur. Ibi salia sulphuraque quibus constant, mirum in modum evecta, sanguini nimis jam inflammato ignem de novo addunt. Duplici ergo de causâ, auctis nimirum, hinc fluidorum incendio, inde verò solidorum *eretismo*, augentur etiam tensio, dolor, febris, & cætera, quotquot sunt, inflammationis symptomata. Cause quoque morbi, obstructioni nempe, non mediocriter additur. Cave enim putes, ubi talis est *infartus*, ibi majorem, operâ vomitorii evadere oscillationem quâ expediantur canaliculi. Harum partium, statim ut, admisso præter modum sanguine, cessere semel, victus est *elater*, vomitorio ulterius opprimendus, nedum restituendus. Illo quippe pharmaco, solus eorum, quæ inflammatione vacant, vasorum *elater* intenditur: undè in partem inflammatam, utpotè magis oppletam, momento tantò majore, nititur sanguis. Quominus verò, ruptis repagulis, trudatur in venas, vehementer obstant, sensim in conum gracilescentes, arteriæ. Superest ergo, ut, amplius dissentæ, rimas agant & sanguis erumpat, quod in inflammationibus, partium præcipuè multo sanguine refertarum, post vomitorium, familiare est. Sed si fortè satis resistentiæ à vasculis oppositum fuerit, ut integra maneant, aucto impedimento, brevi in gangranam abitura sunt. Nec silendum quod, præpostero vomitoriorum, etiam in valentibus, usu, abdominis oriri inflammationes, funestâ sæpè experienciâ, compertum sit. Equæ igitur, in sedandâ inflammatione, medicamento fides habebitur, à quo plerumque illa præfens augeri, absens verò concitari solet ?

I I I.

INFLAMMATIONE (si allatam ejus à nobis definitionem spectes) tentari posse omnes corporis partes non dubium ; sed eas imprimis, quæ sunt maximè vasî sanguineis divites. Nil mirum itaque, cur, tot hujus generis morbis, pateat pectus. Primas tenet pleuritis, quæ, si in alterutro pleuræ latere sedem fixerit, legitima audit, seu vera : si posteriora pectoris, circa spinam, occupet, *dorsalis* dicitur : *mediastina* verò, si per *sterni* longitudinem extendatur. Speciem hanc, cum *pericardii* inflammatione, primus omnium cognovit Avicenna. Hos inter pectoris affectus, propter quamdam symptomatum similitudinem, à nonnullis numeratur jeecoris inflammatio : sed perperam ; propriis enim signis satis distinguitur, dolore dextri Hypochondrii, tussi, per totum ferè morbum, sicca, ut & genis ex flavo rubentibus, oculisque aurigine intinctis, quibus etiam potest addi, sanguinis extracti, atque urinx, flavescens color. Notha quoque nonnunquam adest pleuritis, quæ cortici hærens, musculos solùm pectoris occupat, doloremque habet prementibus digitis augendum. Peripneumonia tandem, quæ & *πνεύμων* Hippocrati nuncupatur, pulmonem obsidet. Triplex esse solet : *catharrhosa*, quam & *φωματικὴν* non malè dixeris, *εἰρηστικὴν* & sanguinea. Malum est indole acutum, exitu anceps, duratione breve. Infantes puerosque rariùs impetit, ut & Senes, juvenes adultosque omnium frequentissimè. Sapiùs primariò & per se apparet, quamquàm aliquoties pleuritidi succedit, vel conjungitur, vel etiam, quod sinisterioris ominis esse solet, ex anginâ in pulmonem versâ ducit originem. At ubi ex se adoritur, horrore primum incipit, totius corporis lassitudine, pectoris angustia atque oppressione, tussi validâ, eaque sub initio sicca. Hæc, primis diebus,

5
 ingravescent symptomata, aliquando tamen premuntur, magno agrotantis damno, majore posthac sævitiâ, eruptura. Horrores sentiuntur leviusculi, vagi, nec certo tempore recurrentes. Pulsus eò frequentior duriorque, quò magis urget inflammatio. Respiratio interim crebra est brevissimæ, statim allungit pectus, statim deprimendum. Motum hunc æmulantur narium pinnae. Tussis augetur, sub quâ nihil, aut certè parum spuitur, ad tertium quartumve diem, extunditur. Imò, tam sævis, identidem recurrit; *paroxysmis*, ut præfocationis metus imminet. Tunc, si quid potulenti hauriat æger, validis conatibus rejicit. Erectâ spirat cervice, si præsertim uterque pulmonis lobus laboret, nec in latera, aut dorsum patienter recumbit. Per intervalla, remittit pectoris nariumque creber motus, non pacem securam, fallaces tantùm daturus inducias. Non acutus, neque aliquo loco fixus pectus cruciat dolor, sed totam ejus amplitudinem sternumque urget gravitas molesta, quasi ponderis ingratè prementis. Halitus ex ore, solito plùs valens, efflatur. Mala rubent calentesque. Tument oculi, rubedine suffusi, nubeculâ obscurati. Humida primum lingua, paulatim arefcit, dein albâ pelliculâ obducitur & progressu temporis, lutea, fusca, aut nigra apparet. Trachea arteria, si peioris indolis fuerit morbus, venit in consensum. Tunc dolor ardorque sentitur in faucibus, aërisque, agrè transeuntis & collisi, sybilus exauditur. Nulla tamen extus mali signa se produnt. Noctes interim irrequietas agit æger, anxietate, siti, delirio quandoque, divexatus. Cutis, cum in toto corpore, tum magis in pectore, tametsi quid maioris exhibeat, vehementer calet; tunc enim sudor vi exprimitur, nedum per poros laxatos benignè effluat. Sputum prodit, quod si sit primò sincerum paucorum intermixtum sanguine, nihil mali portendit, modò prodeat cum ^{suppurat} dolorisque & febris remissione. Sed melioris notæ illud est censendum, in quo, provecto jam morbo, bilis miscetur ^{mixta} multum diluta. At verò sincerum statim excreari sanguinem, malum est; sputa verò æruginea, fusca, in grumos conglobata, aut spumantia, pessima. Urina sæpè sanorum similis apparet, pendente nubeculâ, cui signo diffidendum, nisi cætera consentiant. Frequentiùs tamen aut rubens, aut flavedine intensâ tincta observatur. Quandoque crýstallo pellucidior est, vel omninò etiam supprimitur, certa instantis, vel præsentis delirii indicia. Ampliùs tandem atque ampliùs ingravescit morbus, respiratio redditur in dies difficilior; tuncque, præ summâ debilitate, matericique abundantia, obruitur pulmo, quare supervenit, qui mortem adesse in propinquo significat, steror. Est tamen ubi, præ morbi ferocia, fiderato hoc viscere, primis diebus, æger fato occumbit. Tunc derepentè, nullâque crisi prægressâ, cessat dolor, perseverante interim febre, cum pulsu frequentissimò, parvo, intermittente. Affectus hic (pro anni tempestate, vivendi ratione, aut temperamento) in majori minorive sanguinis incendio atque inflammatione consistit.

I V.

HANC esse petipneumonix indolem ignorabit nemo qui causam morbi proximam & remotam, symptomata, exitum, diligentius insperxit. Remotam inflammationis causam esse superiùs innuimus, quæcumque, aut molem sanguinis cumulando, *plethoram* accersunt, aut ejusdem, lentorem augendo circuitum tardant: præterea quæ capillaceos ar-

6
veriarum fines sic stringunt, ut sanguis eas liberè permeare non possit, vel quæ, fluida, vehementer exagitando, incendunt & rarefaciunt. Horum alia præstabitur aër frigidus spirando haustus, frigida, æstate præsertim, potatio, & quæcumque æstuant corpori frigus inferunt; alia cibus lautior, isque sale aut aromatibus, plus æquò conditus, *Spiritusorum* potus uberior. Nec prætermittendum sparsum quoddam in aère *piusque*, obscurus *epidemicarum* inflammationum parens. In his omnibus nemo non agnoscit generaliores cujusvis inflammationis causas, si supponantur in quamcumque partem indiscriminatim agere, particulares verò peripneumoniz, si pulmonem, præ cæteris partibus, attingant. Quod verò proximas causas atinet, illæ ex remotis faciliè educuntur. Occurrat nempe aliquis, in vasis pulmonum, à quavis causarum remotiorum oriundus obex, tardato nimirum sanguine, aut restrictis vasculis; en cruoris *stasis*, proximam peripneumoniz causam. Inflammationis symptomata esse diximus febrem, calorem universi corporis, ac præprimis partis affectæ, sicut & ipsius duritiem, dolorem, ruboremque. Horum omnium nulla plerique in peripneumoniis deesse cuivis obvium. Febris, ut & calor corporis universi, exploranti, satis percipiuntur. Inflammatam verò partem incendio torrerit sitis, imò ipsum ægri testimonium, arguit. Dolor quoque, etsi non acutus admodum, adest tamen; at gravans non pungens ob id percipitur, quòd rara sit laxaque pulmonis compages. Sacculis quippe constat tenuissimis, textuque gaudet *interlobulari*, quòd aiunt, eoque exilissimo. Idcirco faciliè se præbet impulso sanguini obedientem, nec ægrè admodum diduci se patitur. Sed multò aliter evenit in pleurà, *periosteis*, meningibus, quæ, cum inflammantur, dolent acutissimè. Compactà enim fibrarum serie constant, ossibus firmiter hærentium, undè ab invicem molestius divelluntur. Pulmonis inflammati tumorem duritiemque, si non sensibus, ratione saltem assequimur. Utrumque probat, si quid unquam, difficilis violentusque aëris in ejus vesiculas ingressus, laboriosa respiratio, ponderis prementis sensus, quæ non aliam habent causam, nisi quòd uberior in pulmonem sanguinis quantitas appellat. Ex inflammationis symptomatis superest unum, rubedo nempe, quæ quidem in pulmone inflammato, ut qui pectore clauditur, oculis deprehendi non potest. Illam tamen, in viventibus peripneumonicis, adfuisse constat, quæ, in iidem fato functis, superest. Horum pulmo lividè rubentibus maculis sparsus advertitur. Si denique, quinam sit peripneumoniz finis, scrutatus fueris, quadruplicem eum, ut in omni inflammatione, reperies. Aliquando, in ipsa morbi *acutè*, præ fervido sanguinis confertim affluentis impetu, *spha-celo* corripitur pulmo. Deindè, si naturà reuente, vel neglectis artis subsidii, resolutio feliciter non cesserit, decimo-quarto die, rupto abscessu, pus in pectoris cavum effunditur, quòd nisi, per aliquam viam, rejectum fuerit, ægrum tabe conficiendum esse certò prænuntià. Tertiò fit *scirrhus*, pulmonis cum pleurà, adhesio, vel crudum tuberculum; unde etiam phthisis potest consequi. Quartò denique morbus, solo nonnunquam naturæ beneficio, sputo debità quantitate & qualitate procedente, feliciter statà periodo judicatur. Morbo quoque solvendo conferunt blandi sudores, vel bilis per alvum excreta, quòd biliosæ peripneumoniz proprium est. Hos verò naturæ conatus imitatur liberali sanguinis profusione, pharmacis sputum provocantibus, sanguini

7
nem alterantibus, alvo interim moderatè, per clysteres, subductâ. Peripneumoniam ab inflammatione pendere, quid ulterius dubitas? Respice ad sitim, linguæ ariditatem, oculos rubentes, corporis calorem, igneum vultus habitum, colorem urinæ, delirium, anxietates, sed præsertim sputationem cruentam, quæ sola, quotiescumque febrem habet comitem, certissimum est inflammationis argumentum.

V.

ANE igitur est, inquiet aliquis, peripneumonix indoles, ut vomitoria, tanquàm toxica, semper respuat? Minimè. Nonnullis enim peripneumonix, vomitorium interdici non debet, sed, post ipsum Hippocratem, commendari. Illud autem, eâ lege, præscribi decet, ut morbus vel nullius, vel levissimæ tantùm, sit inflammationis particeps. Quod quidem, si non frequenter admodùm, at sæviente tamen hieme, occurrit. Hiemalis autem peripneumonia, cum, similitudine symptomatum, ad cæteras peripneumonix species accedat, imprudentes ludit. Indolem tamen ejus scrupulosius inquirenti cognoscere licet, utrum nempe *serosa* colluvies pulmōni, primisque viis hærens, an verò bilis acris per sanguinem sparsa, cum cæteris causis, concurrat. Hoc discrimen annotare, vel susdeque habere, tanti est, quanti curare, vel interficere. Hæc tamen peripneumoniæ diversitas eum non fugiet, qui singularum symptomata sedulò contulerit, non spretis interim anni tempestate, victu præcedenti, ut & ægroti temperamento. Pleraque, in hibernâ peripneumoniâ, quæ & notha quibusdam dicitur, remissiora sunt, quàm in æstivâ. Atque hoc occurrit discriminis, quod, ineunte morbo, nausea, capitis dolore, vexetur æger, aliquando vomitu, quibus, progrediente malo, succedit *serosa* diarrhœa, eò periculosior, quò, per ipsam, cætera non mitescant symptomata, imò effertur, viresque summo periculis concident. Lingua humidior est, sicut & cutis quæ moderatius calet. Ad hæc alterutrum Hypochondrium, potius quàm pectus, tenet dolor, plùs minùsve molestus. At indicationes tutissimæ petuntur ex arteriâ lenius molliùsque, saltem primis temporibus, pulsante. Morbi quoque genium, ex sanguinis extracti colore & consistentiâ, subodorari fas est. In *inflammatoriâ*, peripneumoniâ, coagulum sero, in patellâ, supernatât, marginibus introversum retractis, ad fungi inversi formam, crustâque ex albo flavescente, lapsu temporis, ad instar corii indurandâ, obducitur. At in nothâ peripneumoniâ, minùs consistit coagulum, totamque occupat patellam, glutinosum, marginibus vasis hærens, si moveatur, supernè, gelatinæ instar, tremulum, *Ardesiam* quandoque colore referens. Ex his liquet speciem hanc peripneumoniam pendere à lymphâ crudâ indigestâque, pulmonem primasque vias obsidente. Uberrimo ipsius proveniunt favent, tum prægressa ventris ingluvies, tum pituitosum temperamentum, tum etiam frigida anni tempestas. Hæc intus repellitur humoris, per cutem exhalabilis, magna pars, ac in ea præsertim viscera quæ sero, aut lymphæ excernendis vacant. Sic, propter quamdam officii affinitatem, dictam materiam recipiunt pulmo, ventriculus, intestina. In his constat nothâ peripneumonia, quæ tamen in veram degener fieri potest, præ nimia materie abundantia, vel eadem putrescente, atque in sanguinem transusâ. Quod ne incurratur periculum, maxima hujus pars, festinanter, per vomitorium, revellenda. Neque ullum indè metuendum est in-

commodum, quoniam tunc partes morbi materiam continentes, abundantiori feri copia, madent, ob eamque rationem, fibris sunt prædictæ laxioribus. Methodum hanc tamen, quamvis in hibernis peripneumoniis summopere commendabilem, cave in omnibus promiscue sequaris quæ hæc tempestate contingunt. Sæpè etenim, ut ut huic speciei faveat hiems, morbus ab ipso initio, *inflammatorius* deprehenditur. Id maximè faciunt *spirituosorum*, aut actium usus, vel sanguinis, in bilioso temperamento, fervor. Eadem igitur, in iis pertractandis, tunc esse debet, quæ in æstivis peripneumoniis, vomitoriorum abstinencia. Respondea verò eorum sententia qui vomitoria propinare non verentur, in quâcumque peripneumoniâ, imò & quovis hujus morbi tempore, ac imprimis ubi biliola sputa prodeunt, quod sæpè, nonnisi progresso morbo, solet contingere. Si qui, post talem medicinam, restituntur ægri, is certè medicamento non tribuendus est eventus, qui, eo non exhibito, etiam securius contigisset. Ubi enim talia sputa semel excerni capere, jam decrevit morbus, remisit inflammatio. Hanc verò crism, tanquam optimam, requirit Hippocrates. Πύρελον δὲ χρὲ, πρὸς πλευριτικοῖσι καὶ περιπνευμονικῶσι, ὑπεκτείνε τὴν καὶ ταχέως ἀναπαύσασθαι, μετὰ χυμὸν δὲ τὸ χαλδόν ἰσχυρῶς. Satiùs ergo morbus tunc committeretur, natura, quàm, præposterâ sedulitate, ægrorum saluti officeretur. Ex dictis colligi potest, ab æstivis peripneumoniis, longè arceri debere vomitoria, si modò perpaucas exceperis quæ hibernarum naturam induunt. Quod verò hibernas spectat, probavimus non omnes eas esse, quibus vomitoriorum conveniat. Cui doctrinæ si qui obediens se præstare recusaverint, Divinum Senem audiant tanquàm ex tripode pronuntiantem. Πῶτα φαρμακίῳ καὶ χυμῶν, καὶ ὁμῶς, καὶ ἐν ἀρχῇ, ἐν καὶ ἑρῶ: τὰ δὲ πάντα ἐκ ἑρῶ. Hic *aphorismus*, quoniam generaliter de acutis accipitur, quid ni etiam, potiori jure, de peripneumoniâ posset intelligi: Sit itaque nostra conclusio,

Ergo rarò Peripneumonia vomitorium?

M. Achilles-Francisus Fontaine.

M. Joannes-Baptista-Ludovicus Chomel, Rei Herbaria Professor.

M. Hyacinthus-Theodorus Bayon, Scholarum Professor.

M. Ludovicus-Maria Ponsse.

M. Antonius Casamajor.

M. Raymondus de la Riviere.

M. Petrus Marais.

M. Urbanus Leaulré.

M. Germanus Preaux, Antiquior Scholæ Magister & Regius Professor Emeritus.

Proponebat Parisiis MICHÆL-PHILLIPPUS BOUVART, Carnutæus, Baccalaureus Medicus, A.R.S.H., 1738. à sextâ ad meridiem,